

# Podnebje

- **Podnebje** = povprečni letni potek vremena v določenem kraju v daljšem časovnem obdobju
- **Vreme** = trenutno stanje v ozračju
- <http://www.arso.gov.si/>

# Podnebni dejavniki - I

- *geografska širina* – SLO leži na 46° S geog. širine, območje zmerno toplega pasu, zmerne temperature, menjavanje štirih letnih časov, zahodni vetrovi, potovanje ciklonov pretežno z zahoda
- *relief* – ekspozicija (izpostavljenost sončnemu obsevanju), nadmorska višina, reliefna izoblikovanost (potek grebenov – ovira vlažnim zračnim gmotam)

# Podnebni dejavniki – II.

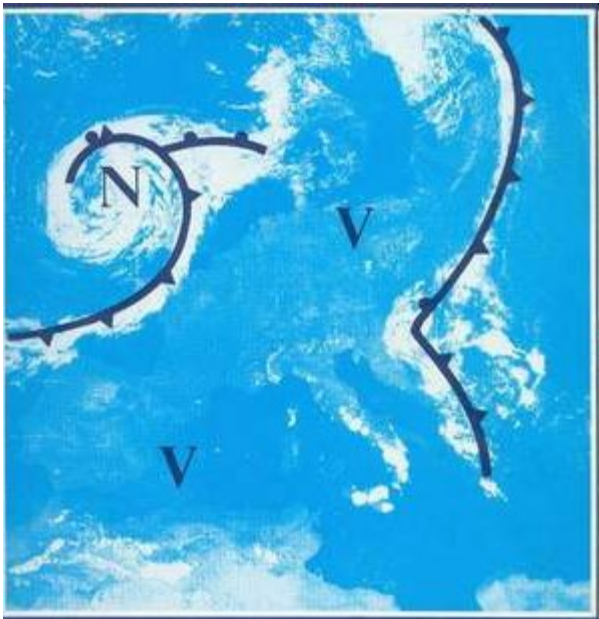
- *oddaljenost od morja* – relativno blizu morja, a »ščitijo« gore
- *zračne gmote* – SLO leži na relativno »dinamičnem« območju, nad naše kraje prihajajo z različni strani, polarne (hladne) in tropske (tople)
- *cikloni in anticikloni* – azorski in sibirski anticiklon, islandski ciklon
- delno – rastlinska odeja
- delno – človek (posledice njegovega delovanja)



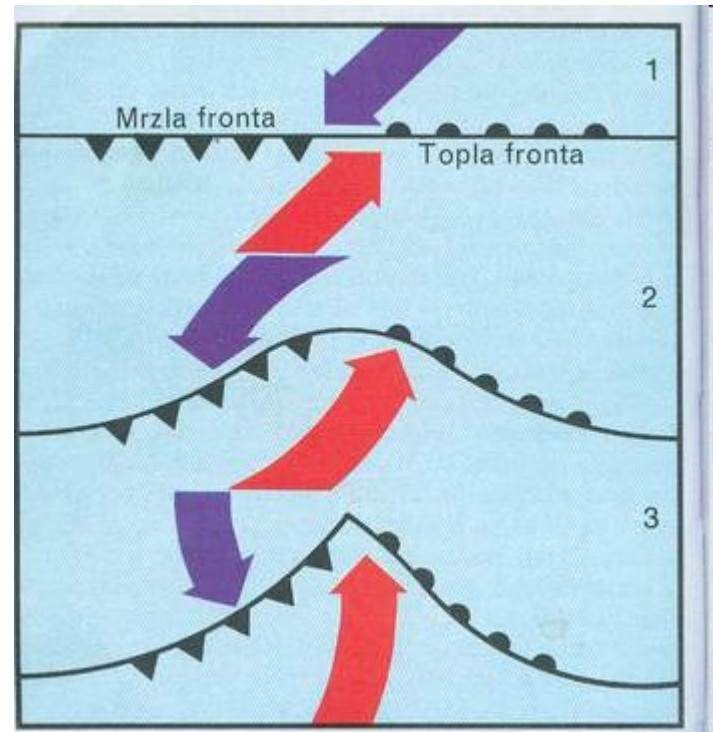
©1988-1996 Microsoft and/or its suppliers. All rights reserved.

# Ciklon

Nastanek ciklona

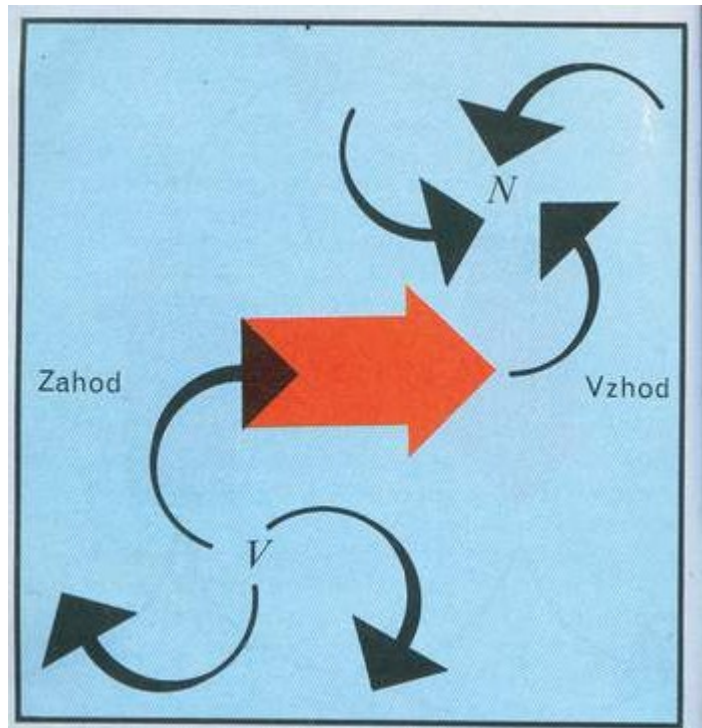


Nastanek ciklonskega sistema ob polarni fronti

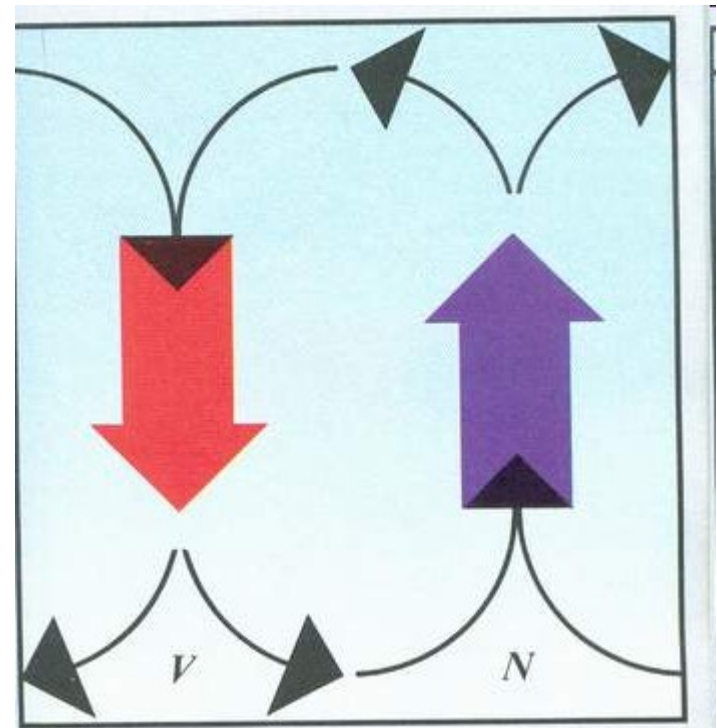


# Ciklon

Horizontalna izmenjava zraka



Vertikalna izmenjava zraka



# Podnebni elementi:

- *sončno sevanje* – izpostavljene lege
- *temperatura* – pretežno odvisne od nadmorske višine;
- V naših krajih prevladuje zmerno celinsko podnebje, v gorah pa gorsko podnebje.
- *zračni tlak* – Temperaturni obrat – v dolinah in kotlinah v hladnejši polovici leta
- *vetrovi* – prevladujoči zahodni vetrovi, pomembni lokalni vetrovi (pobočni vetrovi: gornik, dolinski veter)
- *vlaga* – predvsem v hladni polovici leta povzroča meglo, poleti v kombinaciji z visokimi temperaturami povzroča soparnost
- *padavine* – izredno velike razlike na kratke razdalje, v naših krajih 1200 – 1600, submediteranski (višek padavin okt., nov.) in subkontinentalni padavinski režim (jun., jul., avg.)



# Jadravno padalstvo – vzgonski veter

Donačka gora

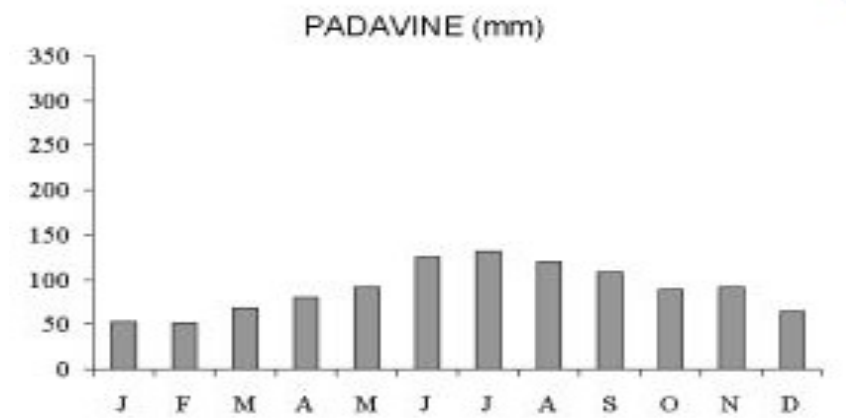
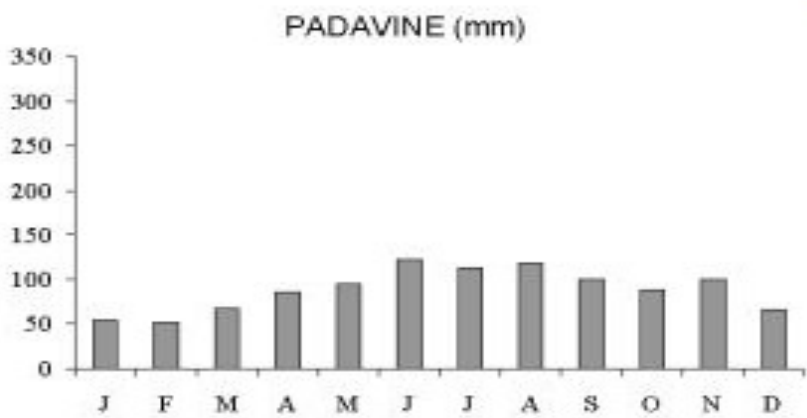
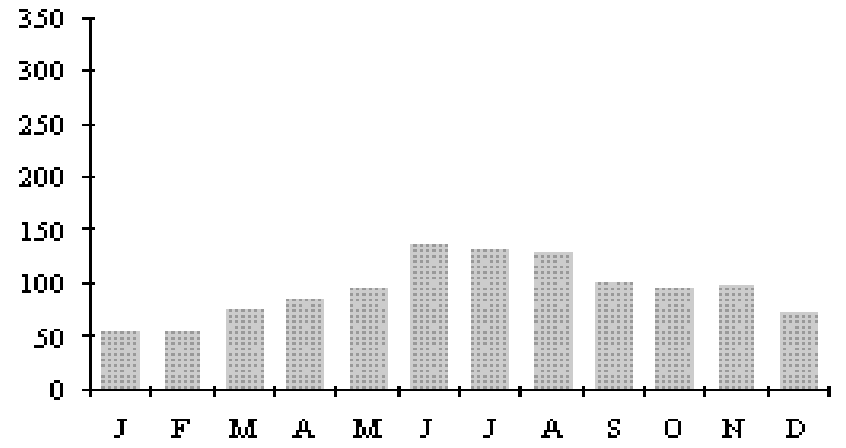
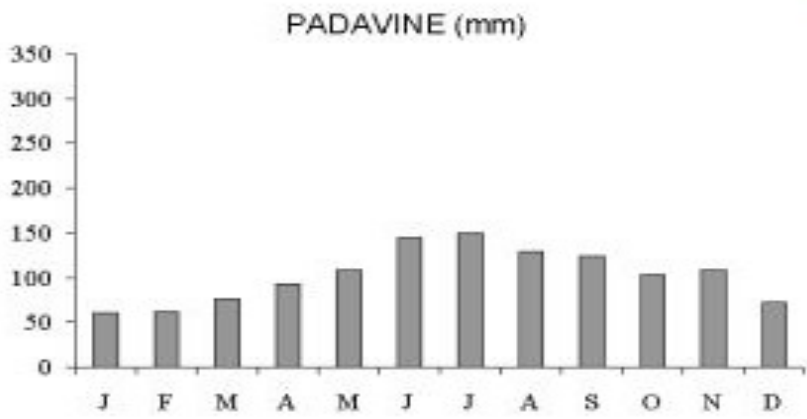


Konjiška gora

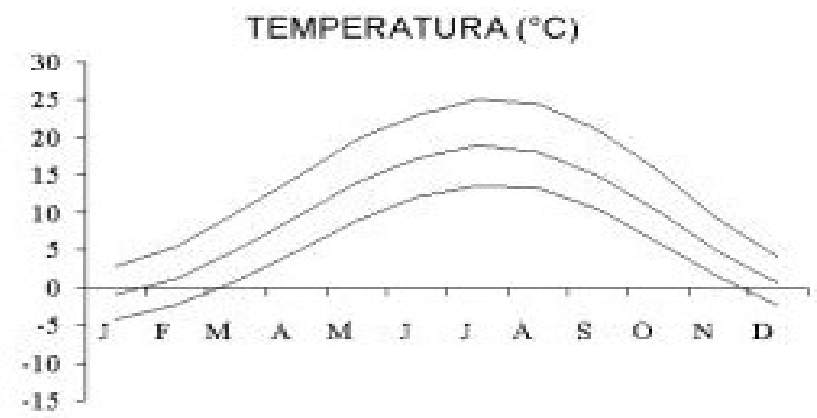
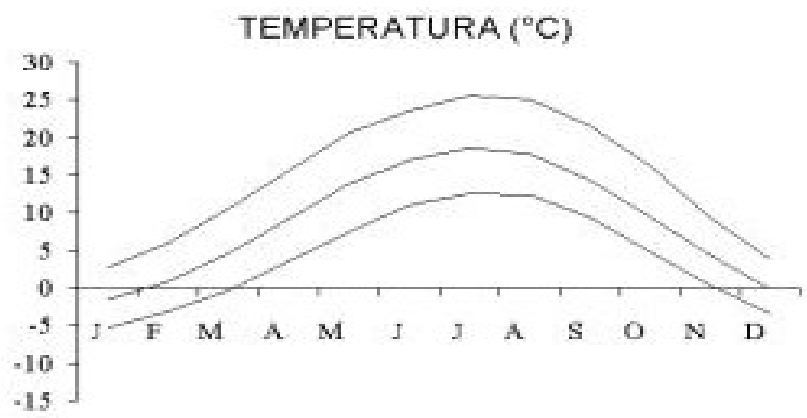
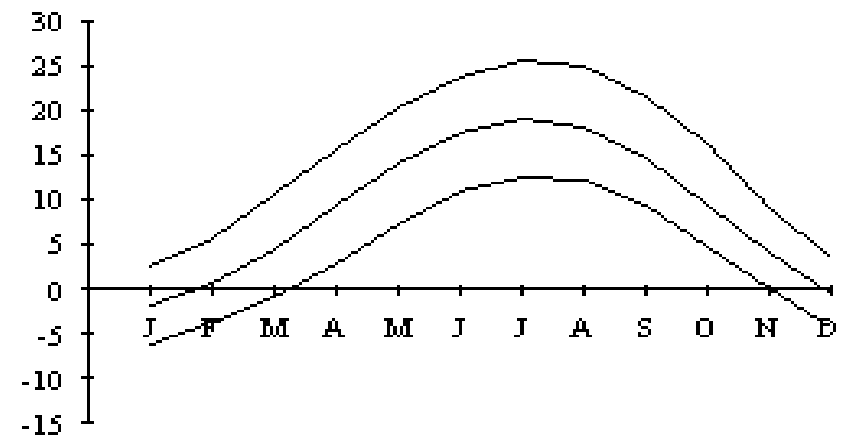
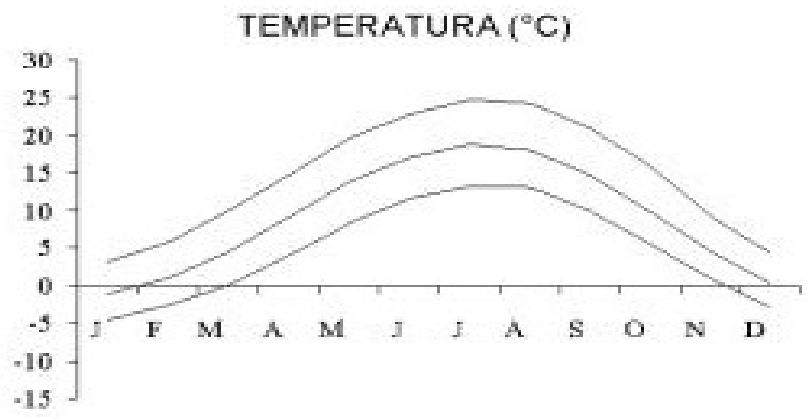




# Padavine: Velenje, Celje, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice



# Temperature: Velenje, Celje, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice



# Prst

- visokogorski predeli (nad gozdno mejo) skoraj brez prsti, močna erozija
- v dolinah in kotlinah prevladujejo evtrične rjave prsti (bazične), ponekod tudi distrične (kisle)
- obrečne prsti – slabo razvite
- na nanosih ilovice in gline – mokrotne prsti; glejne in šotne prsti

# Rastje

- 60% SLO prekrivajo gozdovi; v naši regiji območja izrazite gozdne odeje, prevladujejo iglasti gozdovi
- dna dolin in kotlin primerna za kmetijsko obdelavo: njive, travniki; višje ležeče lege – pašniki

# Gozdovi nad Mozirjem



# Njive in travniki pri Šentjurju



# Velikonočnica





# Bioklimatski višinski pasovi

- dna dolin in kotlin – toplotni obrat, megla in onesnažen zrak
- topli ali termalni pas – toploljubne rastline (vinogradi in sadovnjaki)
- hribovski pas – poselitev omejena bolj na prisojne lege, kulturne rastline
- nižji gorski pas (do 1250 m) – za kulturne rastline že skorja neprimeren
- višji gorski pas – ni več stalne poselitve, planinsko pašništvo
- subalpski pas (1600 – 1900 m) – iglasti gozd
- alpski pas – ruševje, travniki

# Slovenske Konjice – Zlati grič



# Šmohor nad Laškim



# Vodovje

- gosta mreža vodotokov
- porečje Savinje
- pritoki:

L: Ljubnica, Paka, Ložnica, Voglajna

D: Lučka Bela, Dreta, Bolska

- na V delu porečje Sotle



# Bolska



# Voglajna



# Rečni režimi

- Savinja v zgor. toku ima snežno-dežni režim (gl. višek pozno pomladi, drugi višek pa jeseni, najnižja voda pozimi).
- Savinja v spodnjem toku in Sotla imata dežno-snežni režim (dva viška, najmanj vode pa poleti)



# Vodovje – I.

- Poseben pomen: slap Rinka
- Jezera in ribniki – v naši regiji v antropogenega nastanka. Največje umetno jezero v SLO je Šmartinsko jezero

# Slap Rinka





# Šmartinsko jezero





# Mineralne in termalne vode

- mineralna voda vsebuje vsaj 1 g mineralnih snovi v litru
- termalna voda ima na izviru celo leto vsaj 20° C



# Rogaška Slatina



# Thermana Laško





# Živalstvo

- v neokrnjeni naravi živijo št. vrste živali

